

Fredningsnævnet for Sydjylland Sydlig del

Dokken 1
6700 Esbjerg
Tlf.: 9968 8800
E-mail: sydjyllandsyd@fredningsnaevn.dk

25. oktober.2024
FN SJS 64/2023

FN SJS 64/2023: Fredningsforslag for Marbæk-området i Esbjerg Kommune

Afgørelse vedrørende miljøvurdering.

Danmarks Naturfredningsforening og Esbjerg Kommune har over for Fredningsnævnet for Sydjylland, sydlig del den 7. december 2023 rejst forslag til fredning af Marbæk-området. Endeligt revideret forslag er modtaget den 20. juni 2024.

Forslaget har følgende ordlyd:

§ 1 Fredningens formål

Fredningen har til formål, at

- bevare og forbedre de biologiske, rekreative, landskabelige, kulturhistoriske og arkæologiske værdier, med særlig vægt på at bevare og øge biodiversiteten og forbedre de rekreative muligheder i området, herunder offentlighedens adgang til og færden i området,
- bevare og forbedre områdets naturværdier, herunder levesteder og spredningsmulighederne for plante- og dyreliv, med særligt fokus på at sikre sammenhæng i næringsfattige lysåbne naturtyper,
- sikre en naturfremmende forvaltning af de i området beliggende skovarealer,
- bevare og sikre de særlige geologiske værdier på kyststrækningen langs Ho Bugt,
- bevare de kulturhistoriske spor i Marbækområdet især omkring Myrthue og Sjælborg jernalderboplads samt jernalder-digevoldinger og højryggede agre i og omkring Marbæk Plantage,
- medvirke til at opfylde Danmarks internationale forpligtelser med hensyn til at beskytte naturen, herunder medvirke til at sikre en gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper, som området er udpeget for,
- formidle de i formålet nævnte værdier tilknyttet Marbækområdet,

- bygge videre på intentionerne i Marbæk-planen 2017 om mere natur og bedre rekreative muligheder,
- understøtte intentionerne med Nationalpark Vadehavet.

§ 2 Fredningsområdet

Det fredede område omfatter ca. 969 ha, som fremgår af fredningskortet. Fredningsområdet fremtræder overvejende som et stærkt varieret naturområde med mange forskellige naturtyper, hvoraf heden og skoven er dominerende.

§ 3 Bevaring af området

Stk. 1. Fredningsområdet skal bevares i dets nuværende tilstand, medmindre en tilstandsændring er gunstig i forhold til fredningens formål, påbudt eller tilladt i de følgende bestemmelser eller tillades ved dispensation.

Stk. 2. Fredningsnævnets godkendelse erstatter ikke nødvendige tilladelser, godkendelser eller dispensationer, som skal indhentes ved andre myndigheder.

§ 4 Arealernes drift og anvendelse

Stk. 1: Driften og anvendelsen tilrettelægges, så fredningens formål opfyldes.

Stk. 2. Lysåbne arealer, der på tidspunktet for fredningssagens offentliggørelse er offentligt ejede og arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

- De arealer, der fremstår lysåbne på fredningstidspunktet, og de arealer, som er § 3 arealer, jf. kortbilag 2, må ikke tilplantes med skov eller flerårige udsigtshæmmende afgrøder, som for eksempel energipil og juletræer.
- For eventuelle nye lysåbne arealer, gælder samme bestemmelser som for øvrige lysåbne arealer.
- Arealerne må ikke omlægges, jordbearbejdes og tilsås medmindre, det sker som led i en plejeplans indsatser for at fremme biodiversiteten, f.eks. i forbindelse med plantning af spredte træer og buske eller busketter/beplantninger, som angivet neden for.
- Arealerne må ikke gødskes, kalkes eller behandles med pesticider.
- Dele af matriklerne 1q og 1a Myrtue Gde., Hostrup, som angivet på kortbilag 2, udlægges til lysåben natur, i alt 57 ha. Dette er ikke til hinder for opførelse af enkelte faciliteter så som lejrplads, bålplads, udsigtstårn mm. til understøttelse af den rekreative brug af området. Faciliteterne kræver fredningsnævnets godkendelse hvad angår udformning, størrelse og placering.
- Fredningen er ikke til hinder for eventuel plantning af spredte træer og buske eller busketter/beplantninger, der vil være med til at forbedre naturforholdene og øge biodiversiteten, så længe der tages hensyn til udsigtsforholdene.

- Fredningen er ikke til hinder for at samle pyntegrøntproduktionen ved Plantørvej, og dermed tilplante lysåbne arealer på dele af matrikel 6a, Kravnø By, Hostrup se kortbilag 2.

Stk. 2a: landbrugsarealer

- Arealer som fremgår af kortbilag 3 med signaturen ”private landbrugsarealer” må fortsat drives som landbrugsareal.

Stk. 3: Skov

- De kommunalt ejede skove i fredningsområdet skal drives efter principperne om naturnær skovdrift med henblik på at skabe en mere varieret og stabil træsammensætning med større indslag af løvtræer og dødt ved i skovbunden til gavn for biodiversiteten i området. Der må ikke foretages renafdrift, hvilket vil sige rydning af hele luraer uden underskov.
- Første punkt gælder uanset fremtidige ejerforhold.
- Der må ikke anvendes nogen form for sprøjtemidler i skovene.
- Fredningen er ikke til hinder for naturpleje i skovene som fx reduktion i kronedækket eller rydning af mindre områder, såfremt formålet er at fremme truede og/eller sjældne arter eller for at forbedre biodiversiteten generelt. Dette kan eksempelvis være konvertering af mindre skovarealer til lysåben natur, som kan binde andre lysåbne arealer sammen. Plejetiltagene skal fremgå af gældende plejeplan.
- Fredningen er ikke til hinder for skovrejsning med hjemmehørende løvtræsarter på matrikel nr. 3h Sjølborg By, Hostrup.
- Skovarealerne markeret på kortbilag 2 med signaturen ”urørt skov” udlægges til urørt skov.
- Formålet med at udlægge noget af skoven til urørt skov er at fremme skovens naturlige processer og en skov som er selvopretholdende. Fredningen er ikke til hinder for, at der kan foretages efterfølgende naturpleje, så længe det understøtter formålet.
- Der må fortsat i den urørte skov foretages hugst/beskæring for, at offentligheden kan færdes sikkert og ubesværet på veje, stier og offentlige arealer samt for at bekæmpe invasive arter.
- Driften af skov- og naturarealer indenfor Natura 2000-området skal ske i overensstemmelse med den til en hver tid gældende Natura 2000-plan og deraf følgende kommunale og statslige handleplaner.
- Færdsel med maskiner i forbindelse med skovarbejde nær fortidsminder i Marbæk Plantage skal ske efter fortidsmindemyndighedernes anvisning, så fortidsminder i området ikke skades.
- På matrikel nr. 2a Marbækgård, Hostrup skal der til stadighed være min. 0,5 ha med digevoldinger, der friholdes for beplantning.

Stk. 4. Fortidsminder

- Fortidsminder skal sikres med den til enhver tid gældende lovbestemte pleje for fortidsminder og deres omgivelser.
- Ved drift af skovarealer og lysåbne naturområder skal det sikres, at højryggede agre og digevoldinger ikke beskadiges.

Stk. 5: Forsvaret

Fredningen er ikke til hinder for Forsvarets fortsatte aktiviteter i området jf. den oprindelige fredning af Myrtue Vest nævnt i §15, herunder bl.a. aktiviteter i forbindelse med eksisterende lejeaftale mellem Esbjerg Kommune og Forsvaret der trådte i kraft d. 1. januar 1989 (J.nr. 611.50-453). markeret på kortbilag 1.

§ 5 Terrænændringer mv.

Stk. 1. Der må ikke foretages terrænændringer. Der må ikke fyldes op, graves af eller planeres. Råstoffer må ikke udvindes, ej heller til eget brug.

Stk. 2. Der må ikke etableres nye grøfter eller dræn. Vedligehold er kun tilladt, for de i fredningsområdets, gennemgående grøfter og dræn i det omfang arealer udenfor fredningen er afhængige af fortsat dræning. Eller for at sikre veje eller bygninger eller modvirke skovdød hvor dette vil have negativ betydning for truede arter.

Stk. 3. Fredningen er ikke til hinder for terrænændringer som led i naturgenopretning, arkæologiske udgravninger eller som mindre terrænændringer og dræning, som sker i forbindelse med sikring af det rekreative formål og offentlighedens adgang. Ændringer må ikke ske uden forudgående udtale fra fortidsmyndigheden og tilsynsmyndighedens (Esbjerg Kommunes) godkendelse.

§ 6 Bebyggelse

Stk. 1. Der må ikke opføres ny selvstændig bebyggelse, herunder jagthytter, fasanerier, ridehaller og lignende. Forbuddet omfatter tillige terrasser, skure, drivhuse og andre faste indretninger uden tilknytning til den eksisterende bebyggelse.

Stk. 2. Bygninger, som er nødvendige for landbrugsdriften, kan opføres i tilknytning til eksisterende bebyggelse efter forudgående godkendelse af Fredningsnævnet for så vidt angår byggeriets udformning, størrelse og placering.

Stk. 3. Tilbygning til og udvendige ombygninger af eksisterende bygninger kræver fredningsnævnets dispensation hvad angår størrelse, placering og udformning inkl. materiale og farvevalg, jf. dog § 13 stk. 3.

Stk. 4. Fredningen er ikke til hinder for anbringelse af sædvanlige læskure for får, kreaturer og lignende efter tilsynsmyndighedens godkendelse af udformning, størrelse og placering.

Stk. 5. Fredningen er ikke til hinder for midlertidig anbringelse af skurvogne eller skure, der i kortere perioder er nødvendige for skovdrift, naturpleje eller arrangementer (max. 6 uger).

§ 7 Faste konstruktioner og anlæg

Stk. 1. Faste anlæg og konstruktioner, som f.eks. vindmøller, tankanlæg, transformerstationer, højspændingsmaster, solcelleparker og master, må ikke etableres. Der må kun etableres sædvanlig nedadrettet belysning og kun i tilknytning til boliger og driftsbygninger.

Stk. 2. Etablering af sportsanlæg såsom golfbaner, skydebaner, motorbaner, ridebaner eller landingsbaner for fly og helikoptere m.m. er ikke tilladt. Fredningen er dog ikke til hinder for, at eksisterende sportsanlæg bibeholdes.

Stk.3. Etablering af rekreative faciliteter såsom lejrpladser, bålpladser, udsigtstårne, bålhytter, shelters og lignende kan ske i de på kortbilag 3 angivne områder med signaturen ”Intensivt rekreativt område” og ”Nyt intensivt rekreativt område”. På arealer markeret som ”Ekstensivt rekreativt område”, kan der etableres mindre rekreative foranstaltninger som fx opholdsarealer eller udsigtspladser. På de kommunalt ejede naturbeskyttede arealer skal benyttelse ske på naturens betingelser, hvilket betyder, at aktiviteter skal tage hensyn til flora og fauna. Etablering af enkelte rekreative faciliteter så som lejrpladser, bålpladser, udsigtstårne mm. kan ske på den del af matr.nr. 1q og 1a Myrtue Gde., Hostrup, der udlægges til lysåben natur, jf. § 4 stk. 2 punkt 5.

Stk. 4. Der må ikke anlægges nye veje eller ændres fra løs til fastbelægning på eksisterende veje. Almindelig vedligeholdelse er tilladt.

Stk. 5. Fredningen er ikke til hinder for hegning i forbindelse med afgræsning. Ved hegning skal der tages højde for offentlighedens færdsel og vildtets frie bevægelighed.

Stk. 6. Fredningen er ikke til hinder for etablering af de nødvendige foranstaltninger i forbindelse med pleje, anlæg af stier mv., f.eks. stenter, drikkeanlæg, fangfolde og lignende.

Stk. 7. Fredningen er ikke til hinder for midlertidig opsætning af telte, anbringelse af campingvogne eller lignende (maks. 6 uger), jf. dog § 13 stk. 4.

Stk. 8. Fredningen er ikke til hinder for, at plejemyndigheden kan opsætte informationstavler til formidling af fredningsområdet eller markering af stiforløb.

§ 8 Offentlighedens adgang

Stk. 1. Offentlighedens adgangs- og opholdsret i området følger af de almindelige bestemmelser i gældende love.

Stk. 2. På de kommunalt ejede arealer, jf. kortbilag 4 er der, uanset fremtidige ejerforhold, fri fladefærdsel overalt til fods og på alle tider af døgnet. Hvor adgangen hindres ved hegning af hensyn til græssende husdyr, skal offentlighedens adgang sikres med stenter, klaplåger, færiste eller lignende, og der skal sikres mulighed for passage mellem hegninger, af hensyn til dem der ikke bryder sig om at færdes i en indhegning.

Stk. 3. Eksisterende veje og stier, som vist med særlig signatur på kortbilag 4, må ikke nedlægges. Fredningsnævnet kan godkende, at stiers, vejes og markvejes nuværende tracé ændres, såfremt den samlede stiforbindelse gennem landskabet ikke afbrydes, og offentlighedens mulighed for at opleve det fredede område ikke forringes.

Stk. 4. Eventuelle nye stier indenfor fredningsområdet kan kun etableres efter lodsejers og fredningsnævnets godkendelse og efter høring af fortidsmindemyndigheden.

Stk. 5. Plejemyndigheden kan af hensyn til bevarelsen af plante- og dyrelivet fastsætte regler for begrænsning af offentlighedens færdsel i området.

§ 9 Plejemyndighed og plejeplaner

Stk. 1. Esbjerg Kommune er plejemyndighed på private og kommunalt ejede arealer.

Stk. 2. Plejemyndigheden udarbejder en plejeplan for det fredede område inden for 2 år efter fredningens ikrafttræden.

Stk. 3. Plejeplanen skal gælde indtil udløbet af den gældende Natura 2000-plan. De efterfølgende plejeplaner skal følge planperioderne for og være koordinerede med Natura 2000-planerne.

Stk. 4. Plejeplanen skal fastlægge den naturnære drift af skovene i form af driftsplaner for de enkelte skovområder.

Stk. 5. Plejeplanen skal tilgodese sammenhængen mellem næringsfattige lysåbne naturtyper. Plejeplanen kan derudover indeholde foranstaltninger som afgræsning, høslæt eller anden hensigtsmæssig naturpleje samt, mindre anlægsarbejder, herunder etablering af primitive publikumsforanstaltninger, f.eks. borde, bænke, informationstavler mv.

Stk. 6. Brugergrupper, foreninger og relevante interesseorganisationer skal have mulighed for at udtale sig om forslaget til plejeplaner.

Stk. 7. Tilsynsmyndigheden kan opføre de læskure, drikkevandstrug m.m., som er nødvendige for at understøtte naturplejen.

§ 10 Pleje af lysåbne arealer

Stk. 1. Pleje af lysåbne arealer kan gennemføres efter den til enhver tid gældende plejebekendtgørelse (i skrivende stund BEK nr. 924 af 27. juni 2016 om pleje af fredede arealer og tilsyn) og tilrettelægges, så den opfylder fredningens formål.

Stk. 2. Plejen skal bevare og fremme plantesamfund med arter, der er karakteristiske for naturtyperne, samt i videst muligt omfang fremme et rigt og varieret dyreliv. Plejen skal i særlig grad tage sigte på bevaring af sårbare og sjældne arter.

Stk. 3. Plejen skal have fokus på at fremme en mosaikstruktur mellem forskellige lysåbne naturtyper, mindre holme, spredte bevoksninger mv. og sikre sammenhæng mellem de lysåbne naturtyper.

Stk. 4. I plejeplanerne skal der tages stilling til bekæmpelse af invasive arter, jf. den statslige myndigheds definition.

§ 11 Naturgenopretning

Stk. 1. Fredningen er ikke til hinder for, at der kan ske naturgenopretning, herunder genskabelse af den naturlige hydrologi i området som f.eks. en vandstandshævning på lavbundsarealerne efter nærmere beskrivelse i en plejeplan og efter fredningsnævnets godkendelse.

§ 12 Jagt

Stk. 1. Jagt er tilladt i overensstemmelse med den til enhver tid gældende lov om jagt og vildtforvaltning.

Stk. 2. Vildtet må ikke tilskudsfores på arealer der ved fredningens tilblivelse er kommunalt ejede. Undtaget er tilskudsfoeding i forbindelse med jagt på invasive arter.

Stk. 3. Der må ikke opdrættes eller udsættes vildt på kommunalt ejede arealer.

Stk. 4. Stk. 2 og 3 gælder uanset fremtidige ejerforhold.

§ 13 Særbestemmelser

Stk. 1. Fredningen regulerer ikke arealerne omfattet af lokalplan nr. 488 – Golfbane i Marbæk. Fredningen er således ikke til hinder for driften af Esbjerg Golfklub som hidtil. Ved ophør af golfdriften inkluderes arealerne i den øvrige fredning og reguleres herefter af fredningens generelle bestemmelser. Delarealer som kan henføres til § 4 stk. 2 eller 3 er således enten lysåbent areal, omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 eller skov. Samtidig overgår arealet til ”intensivt rekreativt område”, jf. § 7 stk. 3.

Stk. 2. Fredningen regulerer ikke arealerne omfattet af lokalplan nr. 186 – For et område i Sønderhede til flugtskydebane. Fredningen er således ikke til hinder for driften eller anvendelsen af skydebanen som hidtil eller revision af lokalplanen til andre skyderelaterede aktiviteter. Ved ophør af skydeaktivitet inkluderes arealerne senest tre år efter i den øvrige fredning og reguleres herefter af fredningens generelle bestemmelser. Delarealer som kan henføres til § 4 stk. 2 eller 3 er således enten lysåbent areal, omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 eller skov. Samtidig overgår arealet til ”intensivt rekreativt område”, jf. § 7 stk. 3.

Stk. 3. Fredningen regulerer ikke arealerne med signaturen ”Bebyggelse med have/gårdsplads”.

Stk. 4. Arealer angivet med signaturen "Friluftaktiviteter" på kortbilag 1 må fortsat anvendes til friluftaktiviteter, såsom spejderaktiviteter, naturskole og hundetræning. Fredningsnævnet kan godkende, at der på de pågældende arealer kan etableres nye bygninger og renovering af eksisterende, som er nødvendige for den pågældende friluftaktivitet. Delarealer som kan henføres til § 4 stk. 2 eller 3 er således enten lysåbent areal, omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 eller skov. Samtidig overgår arealet til ”intensivt rekreativt område”, jf. § 7 stk. 3.

Ved ophør af aktiviteterne på de respektive arealer inkluderes arealerne senest tre år efter i den øvrige fredning og reguleres herefter af fredningens generelle bestemmelser.

§ 14 Dispensation

Stk. 1. Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne såfremt det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, jf. Naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

§ 15 Ophævelse af eksisterende fredninger

Fredningen af Marbæk Plantage – reg.nr. 04047.00 fra 1966 ophæves.

Fredningen af Kravnsø Mark – reg.nr. 03751.00 fra 1967 ophæves.

Fredningen af Myrtue Vest – reg.nr. 04570.00 fra 1968 ophæves.

Fredningen af Myrtue Boplads – reg.nr. 00633.00 fra 1964 ophæves.
Fredningen af Sjølborg Hede – reg.nr. 00344.00 fra 1932 ophæves.
Fredningen af Sjølborg Boplads – reg.nr 02638.02 fra 1961 ophæves

Regelgrundlaget

Det fremgår af miljøvurderingslovens § 2, stk. 1, nr. 1 (LBK nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og konkrete projekter), at loven finder anvendelse på planer og programmer, som enten fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til projekter eller medfører krav om en vurdering af virkningen på et internationalt naturbeskyttelsesområde under hensyntagen til områdets bevaringsmålsætninger, og som udarbejdes eller vedtages af en myndighed, udarbejdes med henblik på Folketingets vedtagelse af planer og programmer via en lovgivningsprocedure og udarbejdes i henhold til love, administrative retsfor skrifter eller administrative beslutninger.

Det fremgår af § 2, stk. 2, at loven også finder anvendelse på ændringer i planer og programmer. I miljøvurderingslovens § 8, stk. 1, nr. 1, 2 og 3, er anført de typer af planer og programmer, hvor det er obligatorisk at udarbejde en miljørapport og foretage en miljøvurdering. I miljøvurderingslovens § 8, stk. 2, er anført de typer af planer og programmer, som skal undergå en screening med henblik på at vurdere, om der skal udarbejdes en miljørapport og foretages en miljøvurdering.

Det fremgår af miljøvurderingslovens § 8, stk. 2, nr. 1, at myndigheden skal gennemføre en vurdering af, om planer og programmer kan få væsentlig indvirkning på miljøet, når disse er omfattet af stk. 1, nr. 1 og kun fastlægger anvendelsen af mindre områder på lokalt plan eller angiver mindre ændringer i sådanne planer eller programmer, og det fremgår af lovens § 8, stk. 2, nr. 2, at vurderingen af, om planer og programmer kan få væsentlig indvirkning på miljøet også skal gennemføres, hvis disse i øvrigt fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser og kan forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet.

Det fremgår af miljøvurderingslovens § 10, at myndigheden træffer afgørelse om, hvorvidt planer og programmer efter § 8, stk. 2, er omfattet af kravet om miljøvurdering. Ved afgørelsen skal myndigheden inddrage de relevante kriterier i bilag 3 og resultaterne af høringerne efter lovens § 32.

Det faktiske grundlag for fredningsnævnets afgørelse

Danmarks Naturfredningsforening og Esbjerg Kommune har i nedenfor gengivne skema opstillet det faktuelle grundlag for fredningsnævnets afgørelse af, om fredningsforslaget er omfattet af kravet om miljøvurdering i medfør af miljøvurderingslovens § 8.

Ifølge miljøvurderingslovens § 8, stk. 2, nr. 1 og 2, skal myndigheden vurdere, om planer og programmer omfattet af lovens § 8, stk. 1, og som kun fastlægger anvendelsen af mindre områder på lokalt plan eller angiver mindre ændringer i planer og programmer, kan få væsentlig indvirkning på miljøet, og der derfor skal udarbejdes en miljøvurdering.

Jf. orientering fra Miljøstyrelsen af 22. maj 2018 og Miljøstyrelsens orientering af 10. februar 2023 om reglerne for miljøvurdering af fredningsforslag, skal sagsrejser vurdere, om forslaget er omfattet af miljøvurderingsreglerne samt tilvejebringe det faktuelle grundlag for miljøvurderingen.

Det er fredningsnævnet, der forestår at sende materialet i høring samt at modtage høringssvar, og det er ligeledes fredningsnævnet, der på baggrund af det tilvejebragte materiale træffer afgørelse om miljøvurdering.

Danmarks Naturfredningsforening og Esbjerg Kommune har vurderet, at fredningsforslaget er omfattet af lovens § 8, stk. 2, og har derfor foretaget en screening af de forventede miljøkonsekvenser som følge af fredningsforslaget. Screeningen er foretaget med udgangspunkt i kriterierne i bilag 3 til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter, og vurderingen fremgår af nedenstående skema, der er modtaget af fredningsnævnet den 7. december 2023.

Det er fredningsnævnet, der jf. miljøvurderingslovens § 10 træffer endelig afgørelse om, hvorvidt der er krav om miljøvurdering eller ej på baggrund af oplysningerne i screeningskemaet

Titel	Fredningsforslag for
Beskrivelse af fredningsforslaget	Fredningsforslaget omfatter ca. 969 ha Fredningen har til formål, • bevare og forbedre de biologiske, rekreative, landskabelige, kulturhistoriske og arkæologiske værdier, med særlig vægt på at bevare og øge biodiversiteten og forbedre de rekreative muligheder i området, herunder offentlighedens adgang til og færden i området. • bevare og forbedre områdets naturværdier, herunder levesteder og spredningsmulighederne for plante- og dyreliv, med særligt fokus på at sikre sammenhæng i næringsfattige lysåbne naturtyper, • sikre en naturfremmende forvaltning af de i området beliggende skovarealer, • bevare og sikre de særlige geologiske værdier på kyststrækningen langs Ho Bugt, • bevare de kulturhistoriske spor i Marbækområdet især omkring Myrthue og Sjælborg jernalderboplads samt jernalder-digevoldninger og højryggede agre i og omkring Marbæk Plantage,
	• medvirke til at sikre gunstig bevaringsstatus af arter og naturtyper, som Natura 2000-område nr. 89 er udpeget for, • formidle de i formålet nævnte værdier tilknyttet Marbækområdet • Bygge videre på intentionerne i Marbæk-planen 2017 om mere natur og bedre rekreative muligheder

Kort over området

Ansvarlig myndighed

Fredningsnævnet for Syddanmark, sydlig del

c/o Retten i Esbjerg
Dokken 1
6700 Esbjerg

Sendes i høring hos

Miljøstyrelsen

Omfatter fredningsforslaget forhold, der efter lovens § 8, stk. 1, nr. 1 og 2, betyder, at der skal udarbejdes miljørapport og -vurdering?:		
Er fredningsforslaget omfattet af lovens bilag 1 eller 2? (udgør rammen for fremtidige anlægstilladelser)	Nej	Forslaget udgør ikke rammen for fremtidige anlægstilladelser.
Medfører fredningsforslaget krav om miljøvurdering af virkning på et internationalt naturbeskyttelsesområde? (forventes at medføre væsentlig påvirkning af natura2000-område)	Nej	Området er delvist beliggende i Natura 2000-området nr. 89 Vadehavet. Fredningen får bl.a. til formål at bevare og forbedre de biologiske værdier, med særlig vægt på at øge biodiversiteten og sikre sammenhæng i næringsfattige lysåbne naturtyper, samt at medvirke til at sikre gunstig bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området. Fredningen vil derfor direkte understøtte målsætningerne i Natura 2000-planen, men vil være underlagt rammerne i både Natura 2000-planer og tilhørende handleplaner. Fredningsforslaget indeholder ikke naturgenopretningsforslag eller lign. så som f.eks. en vandstandshævning, som vil kunne påvirke hele eller dele af områdets udpegningsgrundlag væsentligt og derved udløse krav om en konsekvensvurdering. Samlet set vurderes fredningsforslaget at have en neutral eller positiv effekt på Natura 2000-området. (Se væsentlighedsvurdering nederst i denne screening)

Indvirkning på miljøet

Miljøparametre	Væsentlig betydning	Mindre betydning	Ingen betydning	Bemærkninger
Fredningsforslagets indvirkning på eller relevans for anden				Fredningen er ikke til hinder for, at udpegninger i gældende kommuneplan som bevaringsværdigt landskab, større

planlægning, lovgivning, projekter og aktiviteter			X	sammenhængende landskaber, kystnærhedszone, område med naturbeskyttelsesinteresser, skovrejsning, kulturhistoriske bevaringsværdier, værdifulde kulturmiljø og geologiske bevaringsværdier fastholdes. Der er hverken udlagt råstofområder eller planlagt tekniske anlæg inden for fredningsområdet. Der er to vedtagne lokalplaner: nr. 488 Golfbane i Markbæk og nr. 186 for et område i Sønderhede til flugtskydebane. Fredningsforslaget indeholder såkaldte "sovende bestemmelser", der betyder, at fredningen ikke sætter begrænsninger for arealernes fortsatte brug til henholdsvis golfbane og skydebane.
Vurdering af fredningsforslagets miljømæssige indvirkning i forhold til størrelse, geografisk udbredelse og indbyrdes påvirkning			X	En stor del af fredningsområdet er allerede fredet og/eller omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og Natura 2000. Desuden er en del omfattet af strandbeskyttelseslinjen. Fredningen vil derfor understøtte den eksisterende beskyttelse. Forslaget vurderes ikke at have miljømæssige indvirkninger på de nævnte forhold.
By- og kulturmiljø				
Bymiljø/bygninger			X	Marbæk-landskabet udmærker sig bl.a. ved, at store dele er ubebyggede. Der findes to gårde, Myrthuegård og Marbækgård. Disse ejes af Esbjerg Kommune. Myrthuegård fungerer i dag som et center for natur- og kulturformidling, og Esbjerg Kommune er nu ved at afklare den fremtidige brug af Marbækgård. Der findes inden for fredningsområdet 2 bygninger med høj bevaringsværdi. Det gælder Sønderhedevej 23 og Sjelborggårdsvej 30. Fredningsforslaget indeholder ikke bestemmelser, der påvirker de to ejendomme hvad angår bygningerne. Bygningerne ligger indenfor signaturen "bebyggelse med have/gårdsplads" der

				jf. § 13, stk. 3 ikke reguleres af fredningen. Samtidig rummer fredningsforslaget en bestemmelse om, fredningsnævnets godkendelse ikke erstatter andre nødvendige tilladelser, godkendelser eller dispensationer, som skal indhentes ved andre myndigheder. Fredningen påvirker derfor ikke bevaringsværdige bygninger.
Fortidsminder		X		Fredningen får bl.a. til formål at bevare de kulturhistoriske og arkæologiske værdier, herunder Myrthue og Sjølborg jernalderboplads, jernalderdigevoldingerne og højryggede agre. Desuden kan nye stier kun etableres efter høring af fortidsmindemyndigheden. Desuden skal det ved driften af skov og lysåbne arealer sikres at højryggede agre og digevoldinger ikke beskadiges. Fredningen vil således understøtte den eksisterende beskyttelse af fortidsminder, men fortidsminderne vil fortsat administreres efter gældende lovgivning.
Befolkningens sundhed/sikkerhed				
Handicappede og mobilitetshæmmede personer			X	Fredningen beskytter mod forringelse af eksisterende adgangs- og færdselsmuligheder og lægger op til en fastholdelse af fri fladefærd på den del, der i dag er ejet af kommunen, uanset fremtidige ejerforhold.
Brand, eksplosion, giftpåvirkning			X	Fredningen giver ikke mulighed for anvendelse af området til aktiviteter, der kan give risiko for brandfare, eksplosion eller giftpåvirkning.
Forurening				
Jordforurening, håndtering og flytning			X	Ingen relevante forhold.
Vand				
Grundvandsforhold		X		Fredningen vil understøtte beskyttelsen af grundvandsinteresser i området, da brug af pesticider på lysåbne arealer forbydes.
Jord				
Jordbund og jordarealer			X	Ingen relevante forhold inden for fredningsområdet.

Luft			
Luftforurening og påvirkning af luftkvaliteten		X	Ingen relevante forhold inden for fredningsområdet.
Klima			
Klimatiske faktorer som drivhusgasser, klimatilpasning mv.		X	Fredningen vil have en neutral til positiv effekt på CO ₂ -emissionen, da skov lagrer CO ₂ . Løvtræsarter som bøg og eg vil binde mere CO ₂ på grund af den længere omdriftstid end nåletræ der efter skovning benyttes til flis, hvilket det meste af det træ der fældes i Marbæk i dag benyttes til. Nåletræ der dyrkes til tømmer, vil binde mere CO ₂ end løvtræ, da nåletræ vokser hurtigere end løvtræ.
Trafik			
Trafikafvikling/-belastning samt trafikstøj og trafiksikkerhed		X	Fredningen medfører ikke ændringer i adgangsveje, trafikafvikling eller eksisterende vejforløb.
Natur			
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura2000, Ramsar mv.)		X	Fredningen vurderes at være neutral eller positiv i forhold til Natura 2000-område nr. 89 "Vadehavet". Fredningen sikrer området mod bebyggelse og andre anlæg, som ville kunne påvirke udpegningsgrundlaget væsentligt. Fredningen fastlægger ikke konkrete foranstaltninger, som vil kunne påvirke arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget væsentligt. Derimod tilvejebringer fredningen muligheden for at udarbejde en plejeplan under rammerne af Natura 2000-planlægningen i området, som derigennem vil understøtte målsætningerne i Natura 2000-planen. (se uddybende væsentlighedsvurdering nederst i denne afgørelse)
Sjældne, udryddelsestruede eller fredede dyr, planter eller naturtyper		X	Fredningen får bl.a. til formål at bevare og forbedre områdets naturværdier, med særligt fokus på at fremme naturværdierne i skovene samt skabe sammenhæng i næringsfattige lysåbne naturtyper. Dette vil understøtte de særligt sjældne, udryddelsestruede eller fredede dyr og planter som bl.a. ensianblåfugl, langbladet soldug og markfirben.
Naturbeskyttelse (§3)			Fredningen får bl.a. til formål at bevare og forbedre områdets naturværdier.

		X		Desuden åbner fredningen for muligheden af sikre sammenhæng mellem de lysåbne naturarealer så de kan øges og sammenkædes hvorved robustheden øges.
Spredningskorridorer/økologiske forbindelser		X		Området ligger i dag som en mosaik af lysåben natur og skov, dog med indslag af golfbaner og mindre landbrugsarealer. Fredningen vil medvirke til at opretholde og forbedre områdets værdi som spredningskorridor/økologisk forbindelse mellem naturarealer både inden for fredningsområdet og i sammenhæng med naturområder uden for fredningsområdet.
Landskab				
Bevaringsværdige landskaber, geologi, kystlandskaber mv.		X		Landskabets store værdier udmærker sig bl.a. ved, at det er et kystlandskab hvor store dele er ubebyggede, og at området er en mosaik af skov og lysåben natur. Desuden er den helt særlige kystklint, Marbæk Klint, udpeget til nationalt geologisk interesseområde. Fredningen vil sikre bevarelse af disse værdier.
Andet				
Kumulativ effekt sammen med andre planer og projekter			X	Ingen relevante forhold
Miljøpåvirkning af grænseoverskridende karakter			X	Ingen relevante forhold

Sagsrejserne har desuden oplyst:

”Væsentlighedsvurdering Særligt om Natura 2000 og bilag IV-arter

Størstedelen af det foreslåede fredningsområde ligger inden for Natura 2000-område nr. 89 Vadehavet.

Den nordlige del af fredningsområdet og en bræmme langs kysten mod vest ligger inden for fuglebeskyttelsesområde nr. 49 Engarealer ved Ho Bugt, mens størstedelen af fredningsområdet ligger inden for habitatområde nr. 78 Vadehavet ved Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde.

Udpegningsgrundlaget for de to områder er:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 78		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Flodmunding (1130)
	Vadellade (1140)	Lagune* (1150)
	Bugt (1160)	Rev (1170)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Vadegræssamfund (1320)
	Strandeng (1330)	Forklit (2110)
	Hvid klit (2120)	Grå/grøn klit* (2130)
	Klithede* (2140)	Havtornklit (2160)
	Grårisklit (2170)	Skovklit (2180)
	Kittavning (2190)	Vissø-indlandsklit (2310)
	Græs-indlandsklit (2330)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålsø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Våd hede (4010)	Tør hede (4030)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Hængesæk (7140)	Tørvelavning (7150)
	Riggær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Stilkege-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (9100)
		Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Grøn kølleguldsmed (1037)	Bæklampret (1096)
	Flodlampret (1099)	Havlampret (1095)
	Laks (1106)	Snæbel* (1113)
	Stavsild (1103)	Odder (1355)
	Gråsæl (1364)	Spættet sæl (1365)
	Marsvin (1351)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 49		
Fugle:	Spidsand (T)	Hedehøg (Y)
	Engsnarre (Y)	Klyde (T)
	Blåhals (Y)	

Der er inden for fredningsområdet forekomster af de lysåbne habitatnaturtyper strandeng, surt overdrev, tørvelavning, tør hede, våd hede, tidvis våd eng, grå/grøn klit og kystklint. Desuden er der mindre forekomster af skovnaturtyperne bøg på mor og skovbevokset tørvemose.

En række af de kortlagte naturområder inden for fredningsområdet har moderat eller dårlig tilstand. Med fredningen følger, at plejemyndigheden skal udarbejde en plejeplan for hele det fredede område. Driften af skov- og naturarealer skal til enhver tid ske inden for rammerne af den gældende Natura 2000-plan og dertil hørende handleplan. Fredningen vil således

medvirke til at understøtte målsætningerne om gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget.

Det fremgår af den reviderede basisanalyse 2022-2027 for området, at fuglebeskyttelsesområdet har en stor bestand af blåhals, mens engsnarre og hedehøg ikke er registreret i området siden 2004. Det fremgår ikke af basisanalysens tilhørende kortmateriale (MiljøGIS) om der er registreret ynglesteder for blåhals inden for fredningsområdet, men da arten yngler i bevoksninger af tagrør og pilebuskads i nærheden af rindende vand, er i hvert fald nogle mindre dele af området et sandsynligt ynglested for arten.

Fredningsforslaget omfatter udlægning af en sti, der berører den nordøstligste del af habitatområdet, men ikke fuglebeskyttelsesområdet. Stien går gennem et område, der er fredskov, men berører ikke naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området, og heller ikke biotoper, der er egnede som levesteder for hverken blåhals, engsnarre eller hedehøg. Etablering af stien vil således ikke påvirke udpegningsgrundlaget for arterne væsentligt. Da stien heller ikke berører områder af interesse for trækfuglene klyde og spidsand, vil disse arter heller ikke kunne blive væsentligt berørt.

Derudover rummer fredningsforslaget bestemmelser om at de kommunalt ejede skove, som i dag primært udgøres af nåleplantager, skal drives efter principperne om naturnær skovdrift med henblik på at skabe en mere varieret og stabil træsammensætning med større indslag af løvtræer og dødt ved i skovbunden. Dette vil medvirke til at der på sigt kan udvikles skovnaturtyper, der er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området. Ved evt. fremtidigt ejerskifte skal skovene fortsat drives efter principperne om naturnær skovdrift hvilket derfor sikrer en langvarig beskyttelse af naturværdierne.

Fredningsforslaget lægger desuden op til konvertering af mindre skovarealer til lysåben natur, som kan binde andre lysåbne arealer sammen, og derved øge arealet og gøre de enkelte lysåbne naturområder mere robuste.

Den naturnære skovdrift, udlægning af arealer til urørt skov og sammenbinding af lysåbne naturtyper skal ske for at sikre, at naturværdierne forbedres og biodiversiteten øges på sigt, og vil ske under rammerne i den til enhver tid gældende Natura 2000-plan med tilhørende handlingsplan. Disse tiltag understøtter derfor målsætningerne om gunstig bevaringsstatus af habitatnaturtyperne.

Bilag IV-arter

I Esbjerg Kommune er der registreret følgende arter der er på habitatdirektivets bilag IV over strengt beskyttede arter, hvis yngle- og rasteområder ikke må ødelægges.

- Flere arter af flagermus
- Birkemus
- Odder
- Markfirben
- Stor vandsalamander
- Spidssnudet frø
- Løgfrø

- Strandtudse
- Grøn mosaikguldsmed
- Grøn kølleguldsmed
- Snæbel

Der er inden for fredningsområdet konstateret markfirben og spidssnudet frø. Hverken markfirben eller spidssnudet frø er tilknyttet nåleskov som levested. Konvertering af mindre nåleskovaarealer til lysåben natur vil derfor ikke påvirke yngle- og rasteområder for arterne. Det samme vil gøre sig gældende, skulle det vise sig, at der også var strandtudse, løgfrø og stor vandsalamander inden for fredningsområdet. I de tilfælde, hvor nåleskov konverteres til lysåben natur, kan området efterfølgende blive yngle- og rasteområde for markfirben.

Der er desuden observeret vand- og sydflagermus inden for fredningsområdet. Disse arter er ligeledes bilag IV-arter. Sydflagermus er tilknyttet huse, både som sommerkvarterer og vinterkvarterer, og holder ikke til i skove. Vandflagermus har typisk vinterkvarter i kalkgruber, klippespalter og kældre, og sommerkvarterer er typisk hule træer i skov og parker. Det vil ikke kunne afvises, at der også findes andre arter flagermus i området.

Skovene i fredningsområdet er langt overvejende nåleskov med ikke-hjemmehørende arter. Der er tale om produktionsskov, om end driften nogle steder er ekstensiv. Skoven vurderes ikke at udgøre sommerkvarterer for vandflagermus, som foretrækker træhulheder i løvtræer. Konvertering af mindre arealer med nåleskov til lysåbne naturtyper vurderes derfor ikke at påvirke områdets økologiske funktionalitet som levested for vandflagermus.

Jf. God praksis for skovarealer med flagermus findes der en række tiltag i skovdriften som vil forbedre tilstanden for flagermus f.eks. at:

- Bevare døde, stående træer, gamle og store træer og træer med hulheder. Særligt grupper af træer er værdifulde.
- Bevare og forbedre ledelinjer i landskabet mellem jagtområder og yngle- og rasteområder, så som skovbryn, skovlysninger, vådområder og tilknytning til levende hegn.
- Vedvarende bevare et antal unge løvtræer/ bevoksninger med potentiale for at blive til yngle- og rasteområder i fremtiden.
- Øge variationen af træarter og strukturen i skoven.
- Begrænse brugen af pesticider i skoven.
- Undgå at dræne skovområder.
- Etablere små vandhuller og vådområder i skoven.
- Bevare eller etablere lysninger – gerne i tilknytning til steder hvor der forekommer mange insekter eksempelvis i forbindelse med moser, vandhuller og andet.

Flere af disse tiltag er tiltag, der skal arbejdes for jf. fredningsbestemmelserne og fredningsbestemmelserne vil ikke begrænse muligheden for at gennemføre tiltag for at forbedre tilstanden for flagermus, på den baggrund vurderes fredningsforslaget ikke at forringe yngle- og rasteområder for flagermus samlet set.

Med baggrund i kravene til yngleområder for grøn kølleguldsmed og grøn mosaikguldsmed (store forholdsvise rene vandløb med sandbund og vandhuller med krebseklo) vurderes

udkastet til fredningsforslaget ikke at have en væsentlig påvirkning af arterne, da disse forhold ikke er til stede inden for fredningsområdet.

Odderen vil kunne findes i området med både yngle- og rasteområder. Odderen er dog meget mobil og Marbækområdet bliver i dag benyttet til mange og meget forskellige artede aktiviteter af forstyrrende karakter. Findes arten i området, vil det være fordi den har tilpasset sig forholdene i området, som man f.eks. ser det i de bynære områder af Ribe Å. Fredningsforslaget indeholder ikke planer om aktiviteter, der ikke allerede udføres i området og derfor vurderes fredningsforslaget ikke at have en væsentlig påvirkning af yngle- og rasteområder for odderen.

Birkemus vil muligvis kunne findes i området. Birkemusen har brug for en mosaik af tørre og fugtige områder i kuperet vegetation. Dette er naturforhold, som fredningsforslaget vil være med til at fremme, og derfor vurderes fredningsforslaget ikke at have en væsentlig påvirkning af yngle- og rasteområder for birkemus.

Snæblen lever i de vestvendte åer med udløb til Vadehavet. Da fredningsforslaget ikke regulerer forhold i Varde Å, vil der ikke ske væsentlig påvirkning af yngle og rasteområder for snæblen.

Konklusion

Med baggrund i ovenstående resultater af screening for eventuelle miljømæssige konsekvenser af det foreliggende fredningsforslag for Marbæk er det sagsrejsernes vurdering, at fredningsforslaget alene vil have uvæsentlige miljømæssige konsekvenser og at disse i langt overvejende grad er positive for naturen, landskabet og miljøet.”

Fredningsnævnet har sendt screeningsnotatet i høring hos Miljøstyrelsen, Slots- og Kulturstyrelsen, Region Syddanmark og Kystdirektoratet.

Miljøstyrelsen har bemærket, at screeningsskemaet mangler at blive opdateret med formålet fra det endeligt revideret fredningsforslag fra den 20. juni 2024. Ændringerne af formålsbestemmelsen er som følger:

”Fredningsforslagets § 1, punkt 6 omformuleres til: ”medvirke til at opfylde Danmarks internationale forpligtelser med hensyn til at beskytte naturen, herunder medvirke til at sikre en gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper, som området er udpeget for”.

Til fredningsforslagets § 1 tilføjes et punkt 9: ”understøtte intentionerne med Nationalpark Vadehavet”.

Fredningsnævnet har sendt udkast til denne afgørelse i høring hos lodsejerne mv. Nævnet har ikke modtaget indsigelser.

Fredningsnævnets afgørelse og begrundelse

Fredningsnævnet har besluttet, at fredningsforslaget ikke medfører pligt til at udarbejde en miljøvurdering.

Fredningsnævnet har truffet afgørelsen ud fra de oplysninger, som er anført i skemaet, gengivet under ”Det faktiske grundlag for fredningsnævnets afgørelse”, resultatet af høringerne, og de i øvrigt foreliggende oplysninger.

Fredningsnævnet har lagt vægt på de kriterier, der er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 3. Fredningsnævnet har herunder vurderet, at fredningsforslaget ikke fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser.

Fredningsnævnet har endvidere lagt vægt på, at fredningsforslaget ifølge nævnets vurdering vil have uvæsentlige miljømæssige konsekvenser, og at disse i langt overvejende grad er positive for naturen, landskabet og miljøet. De få ændringer, der er foretaget i udkastet til formålsbestemmelsen, har ingen betydning for vurderingen.

Fredningsforslaget har tidligere været udsendt med bilag til høringsparterne. Fredningsforslaget, kort over fredningen og referatet fra det offentlige møde er i øvrigt tilgængelig online:

<https://fredningsnaevn.dk/fredningssager/fredningssager-i-fredningsnaevnene/marbaekomraadet-i-esbjerg-kommune>

Klagevejledning

Fredningsnævnets afgørelse kan i medfør af miljøvurderingslovens § 48, jf. naturbeskyttelseslovens § 43 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageberettigede er ejere og brugere, der skal have denne afgørelse tilsendt, enhver, der under sagen har givet møde for fredningsnævnet eller fremsat ønske om underretning om sagens afgørelse, statslige og kommunale myndigheder, hvis interesser berøres af forslaget samt organisationer mv., som antages at have en væsentlig interesse i fredningsforslaget.

Klage indgives skriftligt til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggøres i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er offentligt bekendtgjort. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Henrik Tosti
Formand

Christa Jørgensen
Ministerudpeget medlem

Søren Heide Lambertsen
Kommunalt udpegede medlem

Denne afgørelse er sendt til:

Høringsparterne

Og deltagerne i det offentlige møde